

M E S T O R O Ž Ň A V A

Pre riadne zasadnutie
Mestského zastupiteľstva v Rožňave
dňa 25.06.2015

K bodu rokovania č.:

Názov správy:

Návrh na prijatie materiálu Zásady rozvoja nemotorovej dopravy a zámeru realizácie projektov cyklodopravy

<p>Predkladá: JUDr. Erika Mihaliková prednostka MsÚ</p> <p>Prerokované :</p> <p>Komisia finančná, podnikateľská a správy mestského majetku dňa 11.06.2015 Komisia výstavby, územného plánovania, životného prostredia a mestských komunikácií dňa 10.6.2015</p> <p>Vypracoval: OZ Mesto v pohybe- Mgr. Martin Mikolaj</p> <p>Materiál obsahuje: 1. Dôvodovú správu 2. Zásady rozvoja nemotorovej dopravy</p> <p>Kontrolu zákonnosti a správnosti návrhu na uznesenie vykonali :</p> <p>JUDr. K. Balážová</p>	<p><u>Návrh na uznesenie:</u> Mestské zastupiteľstvo v Rožňave</p> <p>A/ s c h v a ľ u j e</p> <p>Návrh na prijatie materiálu Zásady rozvoja nemotorovej dopravy a zámeru realizácie projektov cyklodopravy</p> <p>B/ n e s c h v a ľ u j e</p> <hr/> <p><u>Mestské zastupiteľstvo v Rožňave</u></p> <p>A) schvaľuje</p> <ol style="list-style-type: none">1. materiál Zásady rozvoja nemotorovej dopravy,2. zámer uchádzať sa o nenávratné finančné prostriedky na budovanie infraštruktúry pre cyklistickú a pešiu dopravu, <p>B) žiada</p> <p><u>primátora</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. zaradiť do zoznamu projektov pre regionálnu integrovanú územnú stratégiu projekty zamerané na rekonštrukciu, modernizáciu a výstavbu infraštruktúry pre nemotorovú dopravu ako aj na propagáciu a zvyšovanie atraktivity cyklickej dopravy vo verejnosti, Termín: 30.9.20152. pripraviť projekty podpory nemotorovej dopravy pre žiadosti o nenávratné finančné prostriedky. Termín: 31.1.2016
---	---

Stanoviská komisií MZ

Finančná komisia po prerokovaní predloženého materiálu **odporúča MZ** schváliť návrh na prijatie materiálu Zásady rozvoja nemotorovej dopravy a zámeru realizácie projektov cyklodopravy.

Komisia **výstavby odporúča MZ** schváliť predložený materiál o zásadách rozvoja nemotorovej dopravy

Dôvodová správa

S rozvojom životnej úrovne v uplynulých desaťročiach sa na Slovensku stále viac presadzuje individuálny automobilizmus na úkor ostatných druhov dopravy. Znížila sa tak pohybová aktivita – pešia aj cyklistická. Výsledkom je zhoršovanie fyzickej a psychickej kondície a zdravotného stavu obyvateľstva, ako aj nepriaznivý vplyv na životné prostredie. V rozvinutých krajinách je východiskom z tejto situácie podpora rozvoja ekologických druhov dopravy ako alternatívy ku konvenčným dopravným prostriedkom využívajúcim fosílnu palivú. Preto v týchto krajinách došlo k rozvoju nielen ekologicky prijateľnejšej doprave hromadnej dopravy ale aj nemotorovej, predovšetkým cyklistickej dopravy. Okrem toho je to aj zmena životného štýlu a trávenia voľného času v prírode.

V prospech rozvoja cyklodopravy hovoria aj viaceré dokumenty prijaté Európskou komisiou ako Biela kniha - Plán jednotného európskeho dopravného priestoru, Zelená kniha - Za novú kultúru mestskej mobility a jej Akčný plán mestskej mobility a ďalšie. Tieto dokumenty si kladú mnoho veľmi ambiciózných cieľov – napríklad vyradenie konvenčne poháňaných automobilov z premávky v mestách do roku 2050 – na splnenie ktorých bude potrebné aj oveľa rozsiahlejšie využívanie bicyklov, pešej chôdze a verejnej osobnej dopravy. Nielen európske ciele, ale predovšetkým snaha v SR zabezpečiť vyvážený a trvalo udržateľný rozvoj mobility a tiež podmienky na zvyšovanie životnej úrovne obyvateľstva si bude vyžadovať oveľa väčšiu podporu cyklodopravy aj v slovenských mestách.

Víziou predkladaného materiálu je zrovnoprávnenie cyklistickej a pešej dopravy s ostatnými druhmi dopravy tak, aby sa stala plnohodnotnou súčasťou dopravných systémov mestskej a regionálnej dopravy. Takisto je potrebné zlepšiť všeobecné povedomie obyvateľstva o výhodách nemotorovej dopravy ako ekologicky, ekonomicky a zdravotne výhodnejšej forme dopravy do školy, zamestnania a za rekreáciou.

Cyklistická doprava je jedným zo spôsobov ako ponúknuť obyvateľom mesta alternatívu voči individuálnej automobilovej doprave, ale zároveň je to aj forma zdravého životného štýlu. Cestovanie bicyklom je lacnejšie a zdravšie. Na základe meraní je bicykel vo všeobecnosti v mestách najrýchlejší dopravný prostriedok na krátke vzdialenosti. Bicykel má oveľa menšie priestorové nároky v porovnaní s inými druhmi dopravy a zároveň pomáha riešiť problémy s parkovaním. Bicykel ako dopravný prostriedok je finančne dostupný širokým vrstvám spoločnosti.

Pešia doprava je najprirodzenejší spôsob dopravy v meste. Napriek tomu, že tvorí v meste významný podiel na celkovom objeme prepravnej práce, nie je pre ňu vyčlenený adekvátny priestor. Zároveň, v meste existuje množstvo bariér, ktoré tento druh dopravy komplikujú (zvlášť pre osoby so zníženou schopnosťou pohybu alebo so zdravotným postihnutím).

Predložený materiál zavádza zásady podpory nemotorových spôsobov dopravy meste a to nasledovne:

1. navrhuje systémové opatrenia na podporu cyklistickej a pešej dopravy vrátane prípravy nových investičných zámerov,
2. navrhuje vypracovať výhľadovú sieť mestských cyklistických trás a hlavných peších ťahov,

3. navrhuje pripraviť potrebné strategické dokumenty a projektové dokumentácie k podaniu žiadostí o nenávratné finančné prostriedky.

Dokument vychádza z **Národnej stratégie rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike**, ktorý schválila Vláda Slovenskej republiky na svojom zasadnutí dňa 7. mája 2013 uznesením č. 223. Schválením stratégie a jej uplatnením v praxi sa nastavili systémové kroky postupného uplatňovania aktivít cyklistov v širokom rozsahu tak, ako je to zvykom v ostatných vyspelých krajinách. Víziou tohto dokumentu v súlade s národnou cyklostratégiou je:

- uznanie cyklistickej dopravy ako rovnocenného druhu dopravy a jej integrácia s ostatnými druhmi dopravy, ako aj zlepšenie vnímania cyklistov ako plnohodnotných účastníkov cestnej premávky v súlade so záujmom o trvalo udržateľný rozvoj mobility a o zvyšovanie celkovej kvality života obyvateľstva,
- uznanie pešej dopravy ako rovnocenného druhu dopravy z hľadiska posudzovania kapacity dopravy a investičných zámerov,
- výrazné posilnenie cykloturistiky ako dôležitého segmentu cestovného ruchu s veľkým potenciálom najmä pre vidiecke oblasti, ich rozvoj, zvýšenie konkurencieschopnosti a zamestnanosti,
- postupne dosiahnuť efektívne začlenenie cyklistickej dopravy do dopravných systémov, čo povedie k redukcii negatívnych dôsledkov automobilovej dopravy a k celkovému zlepšeniu životného prostredia,
- cyklistická a pešia doprava sa môže aj na Slovensku stať dôležitým prvkom trvalo udržateľného rozvoja mobility.

Zásady rozvoja nemotorovej dopravy

Dôvodom predloženia návrhu na tvorbu koncepcie a strategického dokumentu pre rozvoj nemotorovej dopravy v meste je niekoľko:

- rastúci počet individuálnej motorovej dopravy (osobné autá),
- nedostatočný počet parkovacích miest na území mesta,
- možnosť čerpania finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ,
- redukcia množstva motorových vozidiel v širšom centre mesta na úkor nemotorovej dopravy,
- absencia ucelenej siete cyklistických trás na území mesta,

1. ZÁKLADNÉ PRINCÍPY A CIELE

1. znižovať emisie škodlivých plynov, hluk a prašnosť a tomu prispôsobovať budovanie dopravnej infraštruktúry,
2. spopularizovať ekologický spôsob dopravy na krátke vzdialenosti (do práce, obchodu, občianskej vybavenosti),
3. uskutočňovať cyklistickú a pešiu dopravu ako rovnocennú voči individuálnej a verejnej doprave,
4. zaradiť cyklistickú a pešiu dopravu do všetkých meraní intenzity dopravy a do posudzovania dopravy,
5. zvyšovať podiel cyklistickej a pešej dopravy,
6. realizovať bezbariérové riešenia pre cyklistov a peších,
7. dbať o pravidelný pohyb a rozvoj zdravého životného štýlu obyvateľov mesta formou nemotorových spôsobov dopravy,
8. vytvoriť miesta na upokojenie dopravy – sharedspace (kombinácia pešej zóny zdieľanej s dedikovanými cyklopruhmi/cyklocestami).

2. UPOKOJOVANIE INDIVIDUÁLNEJ AUTOMOBILOVEJ DOPRAVY

Cieľom trvalo udržateľnej mestskej mobility je realizovať také dopravné opatrenia, aby viedli k k využívaniu ulíc a verejných priestranstiev v prospech ľudí a kvality života, k zníženiu emisií škodlivých plynov, hluku, prachu a vibrácií spôsobených motorovou dopravou.

Z tohto dôvodu navrhujeme výhľadovo vytvoriť také opatrenia, aby prispievali k upokojovaniu ulíc v prospech ľudí. Preto navrhujeme vytvoriť zóny v meste nasledovne:

1. zóny s uvažovaným znižovaním podielu individuálnej automobilovej dopravy (IAD),
2. zóny s ustálenými dopravnými tokmi, kde bude v budúcnosti neprípustné zvyšovanie intenzity individuálnej automobilovej dopravy,
3. zóny s prípustným zvyšovaním podielu IAD, kde sa zadefinuje maximálna hranica intenzity IAD.

Táto zonácia bude záväzná pre posúdenie investičných zámerov s cieľom dodržiavať stanovený podiel individuálnej automobilovej dopravy a podporovať cyklistickú a pešiu dopravu.

3. DOPRAVNO-KAPACITNÉ POSÚDENIE INVESTIČNÝCH ZÁMEROV

- Návrh novej investície predloží riešené územie (širšie vzťahy) vo vzťahu k uličnému priestoru zohľadňujúce cyklistickú a pešiu dopravu a zvýhodňujúce človeka pred dynamickou a statickou dopravou. Podpora cyklistických a peších pohybov na uličnom a verejnom priestore sa predkladá obmedzením parkovania na chodníkoch a s preukázaním ich zvýšenej ochrany pred zneužívaním na nedovolené odstavovanie OA.
- Riešenie nemotoristickej dopravy musí zohľadňovať predpokladané, resp. žiadané počty cyklistov a chodcov v riešenom území a úmerne tomu proporcionálne vyčleniť zodpovedajúce územie vo vzťahu k individuálnej aj hromadnej doprave. V prípade, že ide o cyklotrasu, ktorá je v územnom pláne uvedená ako hlavná, musí byť konštruovaná ako segregovaná trasa v šírke požadovanej normou.

4. CYKLODOPRAVA

Hlavným cieľom v oblasti podpory nemotorovej dopravy je zvýšenie atraktivity cyklistickej dopravy prostredníctvom budovania siete bezpečných cyklotrás a nadväzujúcej infraštruktúry. Prispeje sa tak k zvýšeniu podielu cyklistickej dopravy na celkovej deľbe dopravnej práce v meste a k zníženiu celkového znečistenia ovzdušia dopravou. Prostredníctvom jednotlivých opatrení a aktivít má byť cyklistická doprava plnohodnotným spôsobom prepravy mobility v meste.

Výsledkom podpory cyklistickej dopravy bude:

- dostatočne vybudovaná a kompaktná sieť cyklotrás v meste, ktorá vytvorí podmienky pre lepšiu mobilitu jeho obyvateľov,
- zmena deľby prepravnej práce v prospech environmentálne priaznivejších módov dopravy,
- zvýšenie podielu využívania cyklistickej dopravy odľahčí centrum mesta od postupne narastajúcej miery automobilizácie a vytvorí pozitívny environmentálny efekt v podobe zníženia miery znečistenia ovzdušia, hluku a vibrácií.

Aktivity potrebné pre dosiahnutie stanovených cieľov:

- výstavba nových a rekonštrukcia existujúcich cyklotrás,
- budovanie a obnova cyklistického značenia,
- zmena organizácie dopravy formou vyznačovania cyklopruhov, cyklokoridorov, realizáciou priechodov pre cyklistov, prípadne ďalších prvkov v prospech cyklistov,
- budovanie doplnkovej cyklistickej infraštruktúry (cyklostojany, cykloprístrešky, zamykaciecykloboxy, automatické sčítače cyklistov, cykloodpočívadlá, nabíjacie stanice pre elektrobicykle, automatická požičovňa bicyklov a pod.),
- prvky upokojuvania dopravy (zdieľané priestory, vylúčenie individuálnej automobilovej dopravy a pod.),
- internetové a mobilné aplikácie pre cyklistov,
- komunikačné kampane zamerané na propagáciu cyklodopravy

5. PEŠIA DOPRAVA

- vytvoriť výhľadovú sieť peších zón v meste,

- vytvoriť výhľadovú sieť významných peších ťahov v meste vrátane technických parametrov berúc do úvahy súčasné a predpokladané intenzity pešej dopravy,
- vytvoriť zoznam bariérových riešení chodníkov a rámcový harmonogram ich odstraňovania,
- prijať rámcové pravidlá výstavby a rekonštrukcie chodníkov (v nadväznosti na bezbariérovosť, šírkové parametre, kompatibilita s inými druhmi dopravy, križovania, začlenenie do urbánneho prostredia, farebnosť, povrchy, a pod.)

Z hore uvedených dôvodov vzniká potreba schválenia návrhu na vypracovanie strategického dokumentu vo forme **dopravnej štúdie** a základných odborných konzultácií ako nástroja na dosiahnutie celkového rozvoja nemotorovej dopravy na území mesta. Na tento účel navrhujeme vyčleniť rozpočet vo výške 3.000 Eur vrátane DPH, pričom konkrétna suma na dodanie diela bude špecifikovaná z výsledku procesu verejného obstarávania.

